

Eich cyf/Your ref P-05-1096
Ein cyf/Our ref KW/06811/20
Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd, y Pwyllgor Deisebau

15 Rhagfyr 2020

Annwyl Janet,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 30 Tachwedd i'm hysbysu am ddeiseb a dderbyniodd y Pwyllgor sydd ar hyn o bryd yn casglu llofnodion ynghylch Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh), lle y'i honnir "... bod Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh) yn rhan o broses gyflwyno addysg rhywioldeb fyd-eang nad yw'n briodol ar gyfer y wlad hon".

Gallaf gadarnhau bod yr honiad hwn yn gwbl anghywir a ffug. Fel y gwyddoch, mae'n siŵr, yr hyn sydd wrth wraidd Cwricwlwm Cymru yw ein dyhead ar gyfer pob plentyn a pherson ifanc yng Nghymru fel y'i diffinnir gan bedwar diben y cwricwlwm. Dau o'r dibenion hyn yw 'unigolion iach, hyderus sy'n barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas' a 'dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n barod i fod yn ddinasyddion Cymru a'r byd'. Bydd darpariaeth orfodol ACRh yn galluogi dysgwyr i fod yn fodel o'r dibenion hynny yn 16 oed.

Mae addysg cyberthynas a rhywioldeb yn chwarae rhan bwysig o ran **diogelu** ac **amddiffyn** pob dysgwr yng Nghymru. Mae gan rieni, wrth gwrs, rôl ganolog i'w chwarae yn hynny o beth, ond mae gan ysgolion rôl hollbwysig hefyd – a rôl sydd bellach yn bwysicach nag y bu erioed. Bydd gan ysgolion y potensial i greu amgylcheddau **diogel** a **grymusol** sy'n adeiladu ar ddysgu a phrofiadau ffurfiol ac anffurfiol y dysgwyr eu hunain, all-lein ac ar-lein. Dyna pam mae Llywodraeth Cymru yn gwneud ACRh yn ofyniad statudol yn y cwricwlwm newydd yng Nghymru, a fydd yn cael ei gyflwyno o 2022.

Bydd ACRh yn cynnwys datblygu cydberthynas iach. Mae plant yn dechrau dysgu am gydberthynas ymhell cyn iddynt ddechrau yn yr ysgol. Bydd dysgwyr yn canolbwyntio ar ddatblygu perthynas gadarnhaol â'u ffrindiau a'u teulu yn ifanc. Y nod yw grymuso dysgwyr yn raddol (fesul camau sy'n ddatblygiadol briodol) i feithrin yr wybodaeth, y sgiliau a'r gwerthoedd moesegol i'w galluogi i ddeall sut mae cydberthynas, rhyw, rhywedd a rhywioldeb yn llywio eu bywydau eu hunain a bywydau pobl eraill. Mae'n ceisio cefnogi

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

hawliau dysgwyr i fwynhau cydberthynas deg, diogel, iach a boddhaus drwy gydol eu bywydau.

Mae hyn yn cynnwys y gallu i ddysgwyr gydnabod, deall a siarad am wahaniaethu a thrais a gwybod sut a ble i geisio cymorth a chynghor ar amrywiaeth o faterion. Yn bump oed, mae'n ddigon posibl y bydd canllawiau'r ACRh yn cydnabod dealltwriaeth dysgwyr o gyffwrdd priodol ac amhriodol, ond nid cydsyniad rhywiol.

Mae canllawiau statudol ar gyfer ACRh yn cael eu datblygu ar y cyd ar hyn o bryd i sicrhau bod yr hyn a ddysgir yn ddatblygiadol briodol, a'i fod wedi'i seilio ar ystod o dystiolaeth ac arbenigedd megis Canllawiau Technegol Rhyngwladol UNESCO. Cyfeirir at y ddogfen honno yn ystod y cyfnod datblygu ar y cyd, fodd bynnag, hoffwn eich sicrhau bod penderfyniadau am gynnwys ACRh yn cael eu gwneud yng Nghymru mewn cydweithrediad ag athrawon sy'n llunio eu barn yng ngoleuni eu profiad helaeth o'r dysgwr yn ôl gwahanol gamau datblygu. Nid ydym yn ymwneud ag unrhyw gydlynw rhyngwladol ar Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb. Rydym hefyd yn ymhel ag ystod amrywiol o safbwyntiau megis dysgwyr, rhieni, ysgolion a rhanddeiliaid ehangach.

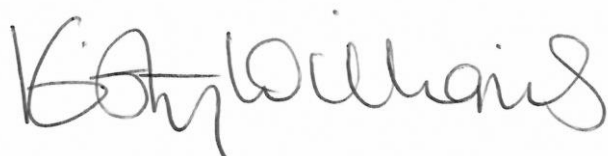
Ymgynghorir yn gyhoeddus ac yn eglur ar yr holl gamau sydd wedi'u cymryd ac y byddwn yn eu cymryd i ddatblygu'r canllawiau a'r dull statudol, er mwyn sicrhau bod pobl, yn enwedig rhieni, yn gyfforddus ac yn hyderus bod y pwnc yn gwneud cyfraniad gwerthfawr at ddatblygiad cymdeithasol, emosiynol a chorfforol eu plentyn ar yr adeg briodol.

Wrth symud ymlaen rydym yn gweithio gyda chymunedau a phartïon â diddordeb i ddatblygu'r dysgu a'r addysgu ar y cyd ar gyfer ACRh, gan sicrhau dealltwriaeth gyffredin o'r materion a sensitifwydd y maes. Mae hyn yn hanfodol er mwyn galluogi pawb i ymddiried yn y ffordd y caiff hyn ei weithredu.

Yn olaf, rwy wedi dod yn fwyfwy ymwybodol o'r wybodaeth anghywir sy'n cylchredeg am ACRh dros y misoedd diwethaf. Rwy'n cydnabod yr angen i ddatblygu negeseuon cywir a chadarnhaol ar frys sy'n tynnu sylw at bwysigrwydd ACRh i wrthwynebu'r wybodaeth anghywir niweidiol honno.

Rwy wedi ymrwmo i ddatblygu deunydd cyfathrebu a negeseuon a fydd yn sicrhau bod gwybodaeth gywir am ACRh ar gael i ysgolion, rhieni a chymunedau ledled Cymru. A bydd y negeseuon hynny yn tynnu sylw at bwysigrwydd ACRh yng nghyd-destun diogelu ac amddiffyn plant a phobl ifanc.

Yn gywir

Kirsty Williams AS/MS
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education